

Република Србија
ВИШИ СУД У СОМБОРУ
Број : Су I-1/2015-20
Дана: 05. јуна 2015. године
Сомбор

Дно... -
Обавештење истаћи на
званичну интернет страницу
Вишег суда у Сомбору
секретар

О Б А В Е Ш Т Е Љ Е

ЗАПОСЛЕНИМА У ВИШЕМ СУДУ У СОМБОРУ

Сходно одредби члана 14. став 4. Закона о заштити узбуњивача („Сл. гласник РС“ бр. 128/2014) - у даљем тексту: закон, обавештавам Вас да је цитирани закон ступио на снагу дана 04. децембра 2014. године, а примењује се од 04. јуна 2015. године, те Вас уједно обавештавам да од дана почетка примене закона, дакле од 04. јуна 2015. године стичете сва права која су тим законом предвиђена, а то су следећа права:

- Право на заштиту узбуњивача -

Закон у члану 5. утврђује да узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

- 1) изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
- 2) открије информацију из члана 2. тач. 1) овог закона (информацију о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и разнe спречавања штете великих размера - у даљем тексту: информација) у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које се врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње
- 3) би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

- Заштита повезаног лица -

Члан 6. закона гарантује повезаном лицу право на заштиту као узбуњивачу ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

- Право на заштиту због погрешног означавања узбуњивача -

Члан 7. закона утврђује да право на заштиту као узбуњивач, има лице које учини вероватним да је према њему предузета штетна радња, ако је лице које је предузело штетну радњу, погрешно сматрало да је то лице узбуњивач, односно повезано лице.

-Заштита лица у вршењу службене дужности-

Члан 8. закона прописује да лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације.

Право на заштиту због тражења информације-

Члан 9. закона лицу које тражи податке у вези са информацијом утврђује право на заштиту као узбуњивачу, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Заштита података о личности узбуњивача-

Члан 10. закона прописује да је лице које је овлашћено за пријем информације дужно да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач на сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности. Свако лице које сазна податке из претходног става овог члана, дужно је да штити те податке. Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку. Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача. Подаци из става 1. овог члана не смеју саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

-Забрина злоупотребе узбуњивања-

Члан 11. закона забрањује злоупотребу узбуњивања, а злоупотребу узбуњивања врши лице које: 1) достави информацију за коју је знало да није истинита; 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

-Заштита узбуњивача и накнада штете-

Закон у члану 21. утврђује да послодавац не сме чињесњем или нечињесњем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;

- 10) учешће у добити послодавца;
- 11) исплату награде и отпремнине;
- 12) распоређивање или премештај на друго рандо место;
- 13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Одредбе општег акта којима се узбуњивачу ускраћује или повређује право, односно којима се ова лица стављају у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, ништаве су.

-Накнада штете због узбуњивања-

Члан 22. закона гарантује узбуњивачу право на накнаду штете, у случајевима наношења штете због узбуњивања, у складу са законом који уређује облигационе односе.

-Судска заштита узбуњивача-

Члан 23. гарантује право на судску заштиту узбуњивачу према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем. Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета. У поступку судске заштите надлежан је виши суд према месту предузимања штетне радње или према месту пребивалишта тужиоца. Посутпак за судску заштиту у вези са узбуњивањем је хитан. У поступку за судску заштиту у вези са узбуњивањем дозвољена је ревизија. У поступку за судску заштиту у вези са узбуњивањем сходно се примењују се одредбе закона о парничном поступку које уређују поступак у радним споровима, ако овим законом није другачије одређено.

-Права узбуњивача у посебним поступцима-

Члан 27. закона прописује да у тужби за оцену законитости појединачног акта послодавца којим је решавано о правима, обавезама и одговорности узбуњивача по основу рада, по посебним прописима, узбуњивач може истаћи навод да појединачни акт послодавца представља штетну радњу у вези са узбуњивањем. Претходни навод се може истаћи у тужби или на припремном рочишту, а после тога само ако подносилац навода учини вероватним да без своје кривице није могао да раније изнесе тај навод. У посебном поступку суд оцењује основаност навода да појединачни акт послодавца представља штетну радњу у вези са узбуњивањем, у складу са овим законом.

Ово обавештење се доставља свим запосленима у Вишем суду у Сомбору, а исто се истиче и на Опшасну таблу суда.

ПРЕДСЕДНИК СУДА
СУДИЈА
БРАНИСЛАВ ПЕТКОВИЋ

